

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра політики в сфері боротьби зі злочинністю та
кримінального права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
політики в сфері боротьби зі
злочинністю та кримінального права
Протокол № 2 від 16.10.2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Антикорупційна політика
Викладач	Яцина Максим Олександрович
Контактний телефон викладача	0342 59-61-34
Е-mail викладача	maksym.yatsyna@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система знань з процесу боротьби з корупцією в Україні, як вкрай негативного соціального явища. Актуальність курсу обумовлена тим, що на сучасному етапі розвитку України подолання корупції є одним з головних напрямків діяльності держави. Вивчення даного спецкурсу дозволить студентам набути знань про історію становлення та розвитку антикорупційної політики та законодавства в цій галузі, його джерела, стан та перспективи розвитку та реформування державної антикорупційної політики.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування знань про: корупцію, як негативне соціальне явище; історію становлення та розвитку антикорупційної політики; сукупність і правову природу сучасного антикорупційного законодавства; набуття студентами знань з протидії корупції.</p> <p>Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є розуміння студентами сутності корупції; розуміння кримінально-правової політики та кримінологічної складової політик протидії корупції; набуття студентами знань про кримінально-правові механізми захисту порушених прав і свобод людини, внаслідок вчинення корупційних кримінальних правопорушень.</p> <p>Досягнення мети та цілей дисципліни можливе через виконання таких завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) освоєння глибоких та системних знань про корупцію, як негативного соціального явища; 2) формування у студентів розуміння правозастосування кримінально-правових норм спрямованих на протидію корупційної злочинності; 	

3) формування у студентів розуміння тенденцій розвитку антикорупційного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність до здійснення порівняльно-правового аналізу.

Фахові компетентності

- здатність застосовувати знання з основ теорії кримінального права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві; - знання і розуміння ретроспективи формування галузей кримінально-правового циклу; - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності; - здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування; - здатність до логічного, критичного і системного аналізу нормативно-правових та правозастосовних документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; - проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, в тому числі іноземних; - формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми; - використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; - пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту; - належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності; - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; - застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські	18
практичні	0
лабораторні	0
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	спеціальні	Курс (рік)	Нормативн
---------	------------	------------	-----------

	сть	навчання)	ий / вибірковий
3	081 Право	2-ий	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
Тема 1. Корупція як негативне соціальне явище	2	2	4
Тема 2. Поняття та особливості антикорупційної політики	2	2	8
Тема 3. Антикорупційне законодавство України	2	2	8
Тема 4. Система антикорупційних органів України	0	4	12
Тема 5. Корупційні правопорушення: поняття, види, особливості відповідальності	0	2	8
Тема 6. Заходи протидії корупційної злочинності	0	2	8
Тема 7. Міжнародне законодавство у сфері протидії корупції	0	2	8
Тема 8. Антикорупційна політика Європейського Союзу	2	2	8
Тема 1. Корупція як негативне соціальне явище	2	2	4
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriado-k-orhanizatsii-ta-provedennia-		

	<p>otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metody-chni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові теми. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p> <p>На письмову модульну контрольну роботу виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 7 балів, 1 описове завдання нормативного змісту, яке оцінюється в 7 балів та 6 тестових запитань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальний бал за контрольну становить 20</p> <p>Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна</p>

	кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Студенту виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-</p>	

[редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагиату.pdf](#), усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Альтернативний звіт з оцінки ефективності впровадження державної антикорупційної політики / О. В. Калітенко, Д. О. Калмиков, І. Б. Коліушко та ін.; за заг. ред. М. І. Хавронюка. Київ: Москаленко О. М., 2019. 366 с.
2. Береза О. Д. Напрями та сутність реформування державної антикорупційної політики України: сутність та особливості реалізації в постіндустріальному суспільстві : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління: 25.00.01. Київ, 2016, 218 с.
3. Бусол О. Ю., Костенко О. М. Концепція протидії корупційній злочинності в Україні потребує нових підходів: основні тези. *Публічне право*. 2016. № 2. С. 143–151. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2016_2_21
4. Восьний В.І. Антикорупційна політика в Україні: Навчально-методичний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ. – 2013. – 241 с.
5. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / автор. кол.: В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін.; за ред. Ю. В. Ковбасюка і В. Л. Федоренка. Київ: Вид-во «Ліра-К», 2016. 524 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/7683>

6. Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. К.: Ваіте, 2017. – 146 с. URL: <http://www.nsj.gov.ua/files/1526979943Anti-Corruption%20Handbook.pdf>
7. Кікалішвілі М. В. Стратегія й тактика протидії корупційній злочинності в Україні: монографія / М. В. Кікашвілі. – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 416 с.
8. Новак А. Національна антикорупційна політика: особливості та основні чинники розвитку в умовах сучасного державотворення. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2017/2017_03\(34\)/11.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2017/2017_03(34)/11.pdf).
9. Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія / В. М. Трепак. – Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 444 с.
10. Логін Р.І. Корупційні кримінальні правопорушення: поняття та класифікація. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2024. № 1 (104), ч. 1. С. 152-162. URL: <https://doi.org/10.32631/v.2024.1.13>
11. Лешанич Л.В. Корупція в юридичній діяльності та шляхи боротьби з нею. Лешанич Л.В., Ціпкал А.М. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету: Серія ПРАВО*. Вип. 78, Ч. 1. 2023. С. 110-115. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/286252/280199>.
12. Кікалішвілі М.В. Соціально-психологічні фактори корупції. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. №4. 2023. С. 324-329. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/09/56.pdf>.
13. Шило С. Особливості застосування законодавства про запобігання корупції в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету: Серія ПРАВО*. Вип. 74, Ч. 2. 2023. С. 86-93. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/273488/268864>.
14. Резюме до Альтернативного звіту з оцінки ефективності впровадження державної антикорупційної політики [О. Калітенко, О. Лемєнов, Б. Малишев та ін.] ; за заг. ред. М. Хавронюка. – К., 2021. – 47 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1uzEPRIIfj9GaKr2qt5tLSDo5pNXxoXCKu/view?pli=1/>.
15. Проект державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/proekt-dap>.
16. Нестеренко К. О., Булгакова О. В. Антикорупційна політика України в контексті війни. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету: Серія ПРАВО*. Вип. 77, Ч. 2. 2023. С. 98-101. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/283900/278073>.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Яцина М. О. Методичні вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Антикорупційна політика» для здобувачів денної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 081 «Право»,

спеціальності 081 «Право», ОПП «Право» (3 семестр). Івано-Франківськ : Навчальнонауковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2023. 15 с.

2. Яцина М. О. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять з навчальної дисципліни «Антикорупційна політика» для здобувачів денної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 081 «Право», спеціальності 081 «Право», ОПП «Право» (3 семестр). Івано-Франківськ : Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2023. 18 с.

Викладач:

Максим ЯЦИНА